

KARTA KURSU

Nazwa	Filozofia wychowania, I rok I st; st. niestacjonarne	
Nazwa w j. ang.	Philosophy of education	
Koordynator	Dr hab. Andrzej Ryk Prof. UP	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Andrzej Ryk Prof. UP Dr Marta Krupska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami filozoficznymi i złożonością dynamiki konstytutywnych powiązań między nimi a współczesną terminologią, strukturą i specyfiką nauk pedagogicznych jako wiedzą o wychowaniu człowieka w kontekście fundamentalnych kwestii ontologicznych, epistemologicznych, aksjologicznych i antropologicznych. Pozyskanie ogólnej wiedzy na temat celów, treści, zasad, metod i form realizacji oddziaływań pedagogicznych w teorii i praktyce pedagogicznej w świetle wybranych kierunków filozoficznych: idealizmu, realizmu, realizmu teistycznego, naturalizmu, pragmatyzmu i egzystencjalizmu, personalizmu i fenomenologii. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności w zakresie poprawnego posługiwania się kategoriami pojęciowymi współczesnej filozofii, budowania adekwatnej mapy pojęciowej dla rozmaitych orientacji i nurtów filozofii jako źródeł konkretnych systemów pedagogicznych rozwijanie umiejętności formułowania problemów, stawiania pytań, budowania argumentacji i projektów działania edukacyjnego w kontekście ich możliwych interpretacji filozoficznych, antropologicznych, aksjologicznych i społecznych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, kulturowych, historycznych podstaw;	P6U_W
	W02 zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, aksjologiczne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej;	P6U_W
	W04 zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	P6U_W

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu filozofii i pedagogiki w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych a także motywów i wzorów ludzkiego zachowania;	P6U_U
	U02 posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkiego zachowania, diagnozowania i rzeczywistości wychowawczej, kulturowej i społecznej	P6U_U
	U03 posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; generuje rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozuje przebieg ich rozwiązania oraz przewiduje skutki planowanych działań	P6U_U

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K02 – jest zdolny do refleksji etycznej i etycznej oceny profesjonalnego działania	P6U_K
	K03 - Jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej. Potrafi wyznaczać i realizować cele.	P6U_K
	K05 – Szanuje i propaguje wiedzę z zakresu pedagogiki i filozofii	P6U_K

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	10	10								
20										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, dyskusja kierowana, debata oksfordzka, lektura tekstów źródłowych i artykułów naukowych, referat lub prezentacja studentów.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X	X			
W02								X	X	X			
W04								X	X	X			
U01								X	X	X			
U02								X	X				
U03								X	X				
K02								X					
.K03								X					
K05								X					

Kryteria oceny	Obecność, aktywność, przygotowanie referatu lub prezentacji, praca pisemna (esej)
----------------	---

Uwagi

Zajęcia prowadzone będą zdalnie lub stacjonarnie (w zależności od sytuacji epidemicznej)

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. *Relacja między filozofią a pedagogiką, jej uwarunkowania i wzajemne inspiracje;*
2. *Podstawowe pojęcia filozoficzne i ich znaczenie dla definiowania rzeczywistości pedagogicznej*
3. *Podstawowe nurty filozoficzne i ich znaczenie dla kształtowania rzeczywistości pedagogicznej*
4. *Źródła filozoficznego myślenia. Idealizm klasyczny a filozofia wychowania i edukacji*
5. *Realizm klasyczny i teistyczny a filozofia wychowania i edukacji,*
6. *Pragmatyzm i naturalizm a filozofia wychowania i edukacji,*
7. *Egzystencjalizm, personalizm, filozofia dialogu i ich wkład w filozoficzny dyskurs o wychowaniu i edukacji.*
8. *Postmodernizm i filozofia krytyczna – podstawowe obszary analizy w obszarze filozofii wychowania i edukacji*
9. *Fenomenologia i hermeneutyka – pytanie o filozoficzne podstawy nauk o człowieku*

Wykaz literatury podstawowej

1. Śliwerski B, *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2015
2. Gara, *Od filozoficznych podstaw wychowania do egzystencjalnej filozofii wychowania*, Warszawa 2009;
3. Ryk A., *W poszukiwaniu pedagogicznej arche. Zarys systemów pedagogicznych*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu pedagogicznego w Krakowie, Kraków 2012
4. Ryk A., *(Po)nowoczesny podmiot w doświadczeniu spotkania. Antropologiczne aspekty pedagogiki spotkania*, Oficyna Wydaw. Impuls, Kraków 2006.
5. Ryk A (2011), *W poszukiwaniu podstaw pedagogiki humanistycznej, Od fenomenologii Husserla do pedagogiki fenomenologicznej*, Kraków: Wydawnictwo Impuls.
6. Filek J., *Fenomenologia wychowania*, w: tenże, *Filozofia jako etyka*, Wydaw. Znak, Kraków 2001
7. Gnitecki J (1995)., *Rozum pedagogiczny i granice racjonalności w pedagogice*, w: *Racjonalność pedagogiki*, red. T. Hejnicka-Bezwińska, Bydgoszcz: WSP.
8. Gnitecki J (1991)., *Filozofować w kontekście edukacji. Refleksje wprowadzające*, w: *Filozofować w kontekście edukacji*, cz. I, red. K. Denek, J. Gnitecki, Poznań: Wydaw. Polskiego Towarzystwa Filozoficznego Oddział w Poznaniu.
9. Gara J., *Pedagogiczne implikacje filozofii dialogu*, WAM, Kraków 2008.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Gutek G. L., *Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji*, GWP, Gdańsk 2003. (od wyd. II tytuł zmieniony na: *Filozofia dla pedagogów*).
2. Bagienni J., Fosl P. S., *Przybornik filozofa. Kompendium metod i pojęć filozoficznych*, PAX, Warszawa 2010.
3. Szoltysek A. E., *Filozofia wychowania. Ontologia, metafizyka, antropologia, aksjologia*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008.
4. *Encyklopedia filozofii wychowania*, red. S. Jedynak, J. Kojkoł, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz 2009.
5. *Filozofia wychowania w praktyce pedagogicznej*, pod red. A. Szczudry – Brszcz i S. Szubryna. Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin

6. Kwieciński Z, M. Jaworska-Witkowska, *Ku integralności edukacji i humanistyki. Księga jubileuszowa dla Lecha Witkowskiego*, Toruń 2008

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	25
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		90
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3